

Dětský domov a Školní jídelna, Lichnov 253, příspěvková organizace

Bankovní spojení: KB Krnov
č.účtu: 939771/0100
IČ: 00852732
e-mail: reditel@ddlichnov.cz
web: www.ddlichnov.cz

Tel.: 554 643 129
Tel.řed.: 554 643 289

Školní vzdělávací program dětského domova

na školní rok

2023/2024

Téma vyhlášené pro školní rok:

“Návrat ke kořenům, tradicím a pospolitosti...”

(Zvolené téma bude cílem a nedílnou součástí výchovné, vzdělávací a sociální práce věnované dětem s ohledem na jejich věk a individuální výchovné, vzdělávací a sociální potřeby.)

Zpracovaly: Alena Lukeszová, ředitelka DD a ŠJ Lichnov
Bc. Jana Maderová, zástupce ředitele pro úsek pedagogický, vedoucí vychovatelka

Obsah :

A. Údaje o identifikaci zařízení

B. Charakteristika

C. Cíle vzdělávání

D. Formy vzdělávání

E. Obsah vzdělávání

F. Klíčové kompetence

G. Podmínky pro vzdělávání žáků se specifickými potřebami

H. Materiálních podmínky

CH. Personální podmínky

I. Ekonomické podmínky

J. BOZP

K. Závěr

A. Údaje o identifikaci zařízení

Název zařízení: **Dětský domov a Školní jídelna, Lichnov 253, příspěvková organizace**

Adresa zařízení: Lichnov 253, 793 15 Lichnov

IZO: 102 832 854

Identifikátor právnické osoby: 600 031 101

IČO: 00 852 732

Telef. kontakt: 554 643 289 – ředitelka.....mob.774 484 962

554 643 129 - zást. řed. pro pedagog. úsek.....mob.774 677 373

554 643 129 – zást. řed. pro ekon.,správ.a soc.úsek...mob.774 337 261

e-mail: reditel@ddlichnov.cz

web : www.ddlichnov.cz

Datová schr.: 8akgnpg

B. Charakteristika zařízení

Dětský domov v Lichnově je zařízením rodinného typu. Výchovný a vzdělávací proces je u dětí zacílen dle jejich individuálních potřeb. Ve vztahu k dětem plní zejména úkoly výchovné, vzdělávací a sociální.

Účelem zařízení je zajišťovat nezletilé osobě, a to zpravidla ve věku od 3 do 18 let, případně zletilé osobě do 19 let (dále jen „dítě“), na základě rozhodnutí soudu o ústavní výchově nebo o předběžném opatření, náhradní výchovnou péči v zájmu jeho zdravého vývoje, řádné výchovy a vzdělávání.

Zařízení poskytuje péči jinak poskytovanou osobami odpovědnými za výchovu dětí.

Předmět činnosti odpovídající hlavnímu účelu:

- Zajišťuje nezletilé osobě, případně zletilé osobě do 19 let, na základě rozhodnutí soudu o ústavní výchově nebo o předběžném opatření, plné přímé zaopatření a náhradní výchovnou péči v zájmu jejího zdravého vývoje, řádné výchovy a vzdělávání, dle platných právních předpisů
- Spolupracuje s rodinou dítěte a poskytuje jí pomoc při zajišťování záležitostí týkajících se dítěte, včetně rodinné terapie a nácviku rodičovských a dalších dovedností, nezbytných pro výchovu a péči v rodině
- Poskytuje podporu při přechodu dítěte do jeho původního rodinného prostředí, nebo jeho přemístění do NRP
- Na základě žádosti poskytuje plné přímé zaopatření zletilé nezaopatřené osobě (dále jen ZNO) po ukončení výkonu ústavní výchovy, připravující se na budoucí povolání, nejdéle do věku 26 let, podle smlouvy uzavřené mezi nezaopatřenou osobou a zařízením, nejpozději do 1 roku od ukončení ústavní výchovy
- Zabezpečuje stravování dětí a zletilých nezaopatřených osob
- Zabezpečuje stravování vlastním zaměstnancům

Děti a ZNO zařízení se vzdělávají ve školách, které nejsou součástí dětského domova.

Základní organizační jednotkou dětského domova je rodinná skupina, o minimálním počtu dětí 6 a maximálním počtu 8 (včetně ZNO), a to různého pohlaví a věku. Sourozenci se zařazují zpravidla do jedné rodinné skupiny.

C. Cíle vzdělávání

Základním a stěžejním cílem

naší výchovné práce, je důsledná a systematická příprava nám svěřených dětí a ZNO směřující k jejich budoucímu samostatnému a plnohodnotnému životu v naší společnosti, po jejich odchodu ze zařízení, se schopností participace na životě v ní.

Z takto obecně formulovaného základního výchovného cíle, dále stanovujeme jednotlivé dílčí výchovné cíle, a také metody pedagogické práce. Základním dokumentem výchovné a vzdělávací práce s dětmi je Roční plán výchovné a vzdělávací práce, následně měsíční a týdenní plány pedagogů jednotlivých rodinných skupin.

Rozvojovým cílem

pro školní rok 2023/2024, zůstávají aktivity spojené s vyhlášeným tématem roku, s rozvojem přeshraniční spolupráce s Dětským centrem pro děti a rodiny v Topoľčanech na Slovensku a partnerskými DD v ČR.

Systematicky budeme pokračovat v naplánovaných činnostech spojených s environmentální výchovou propojenou dále se smysluplným využitím volného času (PRCH), včetně aktivního odpočinku a relaxace dětí a zletilých nezaopatřených osob (dále jen ZNO), za využití herních prvků interaktivní zahrady DD. Garantem environmentálních aktivit je koordinátor EVVO v DD, u prevence rizikového chování je to koordinátor PRCH. U dalších citovaných jsou to vždy pedagogové jednotlivých rodinných skupin.

Tyto aktivity budou provázet řízený i volný čas dětí DD.

Dílčí cíle jsou:

- samostatnost dětí v osobním životě
- schopnost dokončit vzdělání - hlavní předpoklad budoucího uplatnění se na trhu práce...
- schopnost využít nabytých znalostí, vědomostí a poznatků, v praxi
- schopnost mít pracovní návyky
- schopnost autoregulace a sebeovládání,
- schopnost být emocionálně vyrovnaná/ý
- schopnost mít pozitivní náhled na život, pozitivní myšlení
- schopnost aktivně se zapojit do společenského života

Hlavní cíle výchovné a vzdělávací práce s dětmi, jsou především ve vztahu ke:

- své rodině (ať již k biologické či náhradní), k lásce k ní a k domovu
- k sobě samému (rozvoj sebeobsluhy dítěte, pěstování hygienických návyků, naučit se tolerantnosti navzájem, k individuálním a etnickým odlišnostem, přijímat zodpovědnost za vlastní postoje, rozvoj komunikačních dovedností, slovní zásoby...)
- společnosti (rozvíjet slušné a ohleduplné chování ke svým kamarádům, spolužákům a dospělým, umět žít v kolektivu, umět řešit problémy a dokázat si s nimi poradit, učit děti rozvíjet a chránit fyzické, duševní, duchovní a sociální zdraví a být za ně odpovědný)

D. Formy vzdělávání

Jsou to zejména činnosti pravidelné, příležitostné a spontánní, odpočinkové, příprava na vyučování, pobytová činnost a další.

- **Pravidelná činnost**

- je dána organizací dne dle Vnitřního řádu dětského domova, přípustné jsou drobné odchylky jednotlivých rodinných skupin vzhledem ke skladbě dětí v ní a jejich individualitě, a také dle vzájemné dohody s nimi.

- **Příležitostná činnost**

- besedy, besídky, výlety, exkurze, workshopy, vernisáže, sportovní soutěže. Tyto akce jsou cíleny zpravidla pro děti všech rodinných skupin.

- **Spontánní činnost**

- nabídka spontánních aktivit je průběžná - klidové činnosti po obědě, při pobytu venku po organizované části následují ve vymezeném prostoru možnosti spontánních her. Vychovatel (ka) při těchto činnostech zajišťuje nejen bezpečnost dětí, ale také navození potřebné atmosféry, podněcování a motivování dětí k vlastním aktivitám. Řízené a spontánní činnosti na sebe přirozeně navazují.

- **Odpočinková činnost**

- klidové činnosti, ale i aktivní odpočinek, který bude kompenzovat jednostrannou zátěž po školním vyučování.

- **Příprava na vyučování**

- didaktické hry, tématické vycházky a další činnosti, které upevňují či rozšiřují poznatky, které děti získaly ve školním vyučování.

- **Pobytová činnost**

- aktivní odpočinek, dle místa pobytu řízené a spontánní aktivity.

- **Další aktivity**

- spolupráce s rodiči
- spolupráce se školou a školskými institucemi
- spolupráce a pomoc integrovaným a okludovaným dětem
- plánovaná činnost dle výchovných a vzdělávacích aktivit, včetně volnočasových

E. Obsah vzdělávání

Musí korespondovat s obsahem Ročního plánu VVČ, ŠVP a Plánu sociálního učení, s ohledem na vyhlášené téma školního roku.

Nedílnou součástí plnohodnotného rozvoje každého dítěte našeho zařízení je:

- **Jakákoli činnost s dětmi v našem zařízení, je nezastupitelná v prevenci rizikového chování dětí**

Důraz je kladen na aktivní a rozmanitou činnost, ve které by se děti mohly realizovat, čímž by mohly minimalizovat dopady svých handicapů a podporovat zdravý způsob života (to nejen po stránce tělesné, ale především psychické a mravně-volní).

Významnou roli by zde měli hrát zájmové kroužky, rozvíjející výtvarné, hudební, taneční, sportovní, společenské, pracovní-technické, a další nadání dětí, a to aktivitami:

interními:

- činnost v keramické dílně
- činnosti netradičními technikami – práce s pedigem, voskem, dekupage, tiffani technika...(Hobby dílna)
- výtvarné techniky, drátkování, pergamano (Hobby dílna)
- hra na africké bubny a další netradiční nástroje
- zpěv, hra na keyboardy, kytary...
- cyklistický kroužek (kola, silniční koloběžky), jízda na inlinech...
- basketbalový, volejbalový, nohejbalový a florbalový kroužek
- kroužek ježdění na motokárách a údržby dětského vozového parku...

externí –

- TJ Sokol Lichnov – fotbalový kroužek
- TJ Krnov – fotbalový kroužek
- SVČ Krnov – různé zájmové vzdělávání
- ZUŠ Krnov – vzdělávání v různých oborech
- případně zapojení se do činností různých jiných organizací v místech škol našich dětí a studentů

Přednost dostanou kroužky **externí**, neboť zde přichází děti do styku s intaktní společností. Při tělesné výchově je potřeba vhodně využívat zdravě adrenalinových a tělesně namáhavých her (volených vzhledem k věku a individuálním schopnostem každého dítěte), kde mohou děti upustit svému vnitřnímu napětí a zkorigovat tak množství své energie.

Je potřebné vynaložit snahu o zapojení každého dítěte do volno časové aktivity, ať již externí či interní.

Je také žádoucí, učit děti nejen svobodně, ale hlavně rozvážně volit vhodnou volnočasovou aktivitu, neboť ji v průběhu školního roku budou mít povinnost řádně plnit a dokončit, a to se závěrem šk. roku. Novou pak mohou volit pro další školní rok.

I v tomto školním roce, budeme pokračovat v tradici, a to, v organizování dalších:

ročníků sportovních aktivit, jako je:

Nohejbalový turnaj smíšených družstev (určeno dětem DD v MSK a kamarádům partnerských škol)

a akcí odborných a kulturně společenských:

- 1) 4. ročník „malého Mezinárodního fóra 2024, na téma „“- současnost
- 2) Den otevřených dveří v DD 2024
- 3) Potravinová sbírka - v souvislosti s vyhlášením Krajské potravinové sbírky našeho zřizovatele, KÚ MSK
- 4) Spolupráce na aktivitách s partnerskými DD – DD Loreta Fulnek, DD Senožaty, CDR Topolčany SK

- **Rekreční činnost**

dostatek prostoru pro zregenerování sil, odpočinek a zábavu, kde lze do jisté míry ventilovat psychické problémy našich dětí.

Vhodné jsou aktivnější formy odpočinku (vycházky, turistické i jiné výlety do okolí, alespoň 1krát měsíčně), dále denní pobyt na rozlehlé zahradě DD – kolektivní hry, využití interaktivních prvků..., stolní a společenské hry opět na čerstvém vzduchu v altánu zahrady, ev. při nepříznivém počasí pak ve vnitřních prostorách DD, což se týká i četby (podpora návštěv knihovny) a výtvarné činnosti.

Pasivnější činnosti (např. sledování televize, či poslech hudby) by se měli používat s určitými pravidly (v os. volnu, za dodržení výběrovosti a vhodnosti pořadu s ohledem na věk, čas..., měly by být méně časté)

- **Ozdravná opatření**

pobyt na čerstvém vzduchu, vedení k otužování, možnost koupání v rodinném zahradním bazéně do doby jeho zazimování, přiměřené oblékání podle počasí, vytváření hygienických návyků, péče o lůžkoviny, ozdravné pobyty dětí, léčebný a nápravný tělocvik dle individuálních potřeb dětí a ekonomických možností DD.

- **Oddychová činnost - Literární, kulturní a hudební**

návštěvy společenských a kulturních zařízení (divadla, kina, festivaly, knihovny, workshopy...)

F. Klíčové kompetence

Cílem výchovného a vzdělávacího působení na dítě a ZNO v dětském domově, je rozvoj klíčových kompetencí každého z nich, které se prolínají ve všech každodenních činnostech.

Jsou to určité „univerzální způsobilosti“ :

- **Kompetence k učení (umění se učit, třídit informace, organizovat čas...)**

Dítě a ZNO poznává smysl a cíl učení, umí posoudit vlastní pokrok, podílí se na plánování, řízení a organizování vlastního učení, vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, je využívá v praktickém životě. Samostatně pozoruje a získané výsledky porovnává.

- **Kompetence k řešení problémů (umění řešit problémy, obhajovat svá rozhodnutí, plánovat)**

Dítě a ZNO využívá své individuální schopnosti a získané dovednosti při samostatném řešení problémů, orientuje se v nově vzniklých situacích a reaguje na ně.

- **Kompetence komunikativní (umění dorozumívat se, zapojit do diskuze, obhájit svůj názor...)**

Dítě a ZNO dokáže vyjádřit vlastní pocity při jednotlivých prožitcích, umí komunikovat, naslouchat a porozumět ve vztahu k osvojovaným tématům, dokáže spolupracovat s ostatními a respektovat jejich prostor.

- **Kompetence sociální a personální (spolupracovat, respektovat druhého...)**

Dítě a ZNO propojuje a využívá již dříve získané poznatky, účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření příjemné atmosféry v kolektivu, přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, posuzuje své reálné fyzické a duševní možnosti.

- **Kompetence občanské (znát svá práva a povinnosti, mít zodpovědnost)**

Dítě a ZNO respektuje přesvědčení druhých lidí, rozhoduje se zodpovědně, vzhledem k vzniklé

situaci, poskytne podle svých možností pomoc, respektuje, chrání naše tradice a kulturní dědictví, používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky.

- **Kompetence činnostní a pracovní (pracovat soustředěně, dodržovat pravidla a normy, respektovat vymezené hranice, připravovat se na budoucnost, včetně dodržování zdravého životního stylu)**

Dítě a ZNO se zapojuje do jednotlivých činností na rodinné skupině i domově, upevňuje si tak pracovní návyky, získává zručnost a jistotu a samostatnost ve vykonávaných činnostech, orientuje se v možnostech trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času.

G. Podmínky pro vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami

Jsou přizpůsobeny individuálně, v rámci integrace a inkluze dítěte s postižením či handicapem do rodinné skupiny, po té i do vzdělávací instituce, po dohodě se zák. zástupci a řediteli vzděl. institucí.

Následuje úzká spolupráce s etopedem DD a dále s odbornými pracovišti, a to jak zdravotnickými, dle doporučení pediatra, tak pedagogickými (PPP, SPC...), ale i jinými výchovnými, jako je ambulantní péče v SVP...

H. Materiální podmínky

Dětem umístěným v DD a zletilým nezaopatřeným osobám, je poskytováno plné přímé zaopatření dle ustanovení zákona 109/2002 Sb., v platném znění:

- Stravování, ubytování, ošacení
- Učební potřeby a pomůcky
- Úhrada nezbytně nutných nákladů na vzdělání
- Úhrada nákladů na zdravotní péči, léčiva a zdravotnické prostředky, které nejsou hrazeny ze zdravotního pojištění, pokud nebyla péče vyžádána jejich zákonnými zástupci
- Kapesné, osobní dary a věcná pomoc při odchodu zletilých
- Úhrada nákladů na dopravu do sídla školy

Dále **mohou být** dítěti a ZNO **hrazeny**:

- Potřeby na využití volného času a rekreace
- Náklady na kulturní, sportovní a oddechovou činnost
- Náklady na soutěžní akce
- Náklady na dopravu k osobám odpovědným za výchovu

Avšak v době, kdy je pobyt dítěte v zařízení přerušen podle § 23 odst. 1 písm. a) (Zákona č.383/2005 Sb. v platném znění a ve znění pozdějších předpisů.), poskytují dítěti plné přímé zaopatření osoby, u nichž dítě pobývá.

CH. Personální podmínky

Výkon činnosti Dětský domov a Školní jídelna, Lichnov 253, příspěvková organizace, je k 01. 09. 2023 zajištěn 12 pedagogickými, včetně 1 speciálního pedagoga - etopeda a 10 nepedagogickými pracovníky.

10 pedagogických pracovníků je plně kvalifikováno, 2 si svou kvalifikaci doplňují.

Všichni se průběžně i nadále vzdělávají dle plánu DVPP, nejčastěji formou „sboroven“, a to v kurzech, školeních, workshopech, seminářích, na případových konferencích, ev. samostudiem.

I. Ekonomické podmínky

Financování dětského domova je zajištěno:

- Příspěvky od MŠMT
- Příspěvky od zřizovatele
- Dary od sponzorů
- Doplnkovou činností
- Projektovou činností

J. BOZP

Bezpečnost a zdraví dětí a ZNO, zajišťují během dne vždy sloužící pedagogové, a to na základě metodicky vhodného výběru aktivit a činností, s ohledem na věk a individuální schopnosti konkrétního dítěte, a také na základě jejich správného a plánovaného výběru.

Totéž platí pro ostatní zaměstnance DD, v době vykonávání služby a jsou li pověřeni dozorem nad dětmi.

V nočních hodinách jsou odpovědní za bezpečnost dětí bezpečnostní pracovníci či pedagogičtí pracovníci, konající službu dle rozpisu služeb.

Zjištěné nedostatky pedagogové i ostatní zaměstnanci, okamžitě hlásí svému vedoucímu nadřízenému pracovníkovi, nebo ředitelce DD, stejně tak dítě je povinno okamžitě hlásit jakékoli poranění či úraz, a to pedagogovi nebo kterémukoli zaměstnanci DD.

Při úrazu dítěte tito vyhodnotí situaci – nepedagogický pracovník zkonzultuje s pedagogem (je li to v dané situaci možné).

Vyžaduje- li vážnost úrazu okamžité jednání, jsou všichni zaměstnanci zařízení povinni poskytnout 1. předlékařskou (laickou) pomoc:

- rozhodne – ošetří sám/a
- je-li třeba ošetření u lékaře – odveze dítě k ošetření (vždy musí být postaráno o ostatní děti)
- případně, je-li nutno, volat rychlou záchrannou službu – zavolá RZS v součinnosti s vedoucí/m směny

Po zajištění ošetření dítěte, pedagog bezodkladně informuje ředitelku či vedoucí vychovatelku, o vzniklém úraze. Na základě jejich pokynů následně pedagog informuje zákonné zástupce dítěte či jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte.

Vedení DD případně zajistí předání informace ČŠI apod., z důvodu odškodnění.

Každý pedagog DD chrání zároveň i bezpečnost svou a chová se a koná tak, při výkonu své práce, aby úrazům a poraněním předcházel, a to plně v souladu s pokyny odborně způsobilé osoby, při školeních BOZP v DD.

ZÁVĚR:

Pedagogičtí pracovníci a děti se dále řídí ve svém chování, jednání, právech a povinnostech, ustanoveními VŘ dětského domova, specifikacemi uvedenými v přílohách VŘ (body VŘ přiblíženy dětem), dále zákony, vyhláškami a nařízeními platnými pro zařízení pro výkon ústavní výchovy a příp. dalšími dokumenty, se kterými byli všichni prokazatelně seznámeni.

Dokument je platný i účinný od 01. 09. 2023

Alena Lukeszová, ředitelka DD a ŠJ Lichnov